



Europese
Commissie

Access•City

Award 2016

Voorbeelden van de beste praktijken
voor het toegankelijker maken van
steden in de EU



**Europe Direct helpt u antwoord te vinden
op uw vragen over de Europese Unie.**

Gratis nummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) De informatie wordt gratis verstrekt en bellen is doorgaans gratis, maar sommige operatoren, telefooncellen of hotels kunnen kosten aanrekenen.

Meer gegevens over de Europese Unie vindt u op internet (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2016

ISBN 978-92-79-55306-6

ISSN 2467-0596

doi:10.2767/271670

© Europese Unie, 2016

Overneming met bronvermelding toegestaan.

Printed in het Verenigd Koninkrijk

GEDRUKT OP CHLOORVRIJ GERECYCLEERD PAPIER (PCF)



Inhoud

Voorwoord	2
Access City Award 2016 – Inleiding	3
Milaan , Italië – Winnaar	4
Wiesbaden , Duitsland – Tweede prijs	8
Toulouse , Frankrijk – Derde prijs en Speciale vermelding als Smart City ...	12
Vaasa , Finland – Speciale vermelding voor de inzet om de werkomgeving voor senioren en mensen met een handicap te verbeteren	18
Kaposvár , Hongarije – Speciale vermelding voor de inzet om de toegang voor senioren en mensen met een handicap te verbeteren.....	21
Deelnemen aan de Access City Award 2017	23

Voorwoord



Het doet mij veel genoegen om mijn steun te uiten voor de Access City Award, de Europese prijs voor het toegankelijker maken van steden voor mensen met een handicap en senioren.

Deze zesde editie van de Award getuigt opnieuw van de uitstekende inspanningen van steden over het hele continent om betere woonplekken voor ALLE mensen te worden. Met sinds 2010 meer dan 250 deelnemers blijft deze Award erkenning geven aan steden die een lichtend voorbeeld zijn met het wegnemen van obstakels in het Europa van nu. Toegankelijkheid is een prioriteitsgebied voor de Europese Commissie en het Award-programma helpt voorbeelden van vernieuwende denkwijzen en beste praktijken voor het voetlicht te brengen, wat als inspiratie kan dienen voor andere steden die misschien vergelijkbare uitdagingen ervaren.

Milaan is dit jaar de winnaar wegens de aanhoudende inspanningen op toegankelijkheidsgebied. Milaan is ook betrokken bij projecten die de werkgelegenheid voor mensen met een handicap bevorderen en zelfstandig wonen ondersteunen. Kaposvár in Hongarije, Toulouse in Frankrijk, Vaasa in Finland en ten slotte Wiesbaden in Duitsland vielen ook in de prijzen voor

hun werk om de toegankelijkheid in het dagelijks leven te verbeteren voor al hun inwoners, ongeacht leeftijd of handicap.

De Europese Unie zet zich volledig in voor het beschermen en bevorderen van de rechten van alle burgers, niet in de laatste plaats van mensen met een handicap. Toegankelijkheidsbeleid speelt hierbij een centrale rol. In december 2015 diende de Europese Commissie het voorstel in voor de Europese toegankelijkheidswet, een essentiële wet met het potentieel om de inclusie in de maatschappij van personen met een handicap te verbeteren door ervoor te zorgen dat zij toegang hebben tot belangrijke goederen en diensten in de hele EU.

Tijdens de Award-ceremonie in Brussel ter gelegenheid van de Europese dag van mensen met een handicap bracht ik mijn hartelijke persoonlijke felicitaties over aan elk van de steden. Ik hoop dat lezers van deze brochure zich geïnspireerd zullen voelen om hun steden aan te moedigen aan de volgende editie deel te nemen en hun best te doen om de toegankelijkheid te verbeteren.

Marianne Thyssen

Commissaris voor Werkgelegenheid,
Sociale zaken, Vaardigheden en
Arbeidsmobiliteit

Access•City Award 2016

Inleiding

Het programma Access City Award werd in 2010 gelanceerd om toegankelijkheid in de stedelijke omgeving te bevorderen voor de groeiende bevolking van senioren en mensen met een handicap.

Sindsdien heeft de Award elk jaar inzendingen ontvangen uit steden door heel Europa, die met grote gedrevenheid en toewijding de toegankelijkheid voor hun inwoners en bezoekers willen verbeteren.

De Award bracht dit jaar een nieuwe reeks buitengewone initiatieven van steden in heel Europa voor het voetlicht die zich kenmerkten door een hoog niveau van toewijding op zowel politiek als uitvoerend niveau om het leven van senioren en mensen met een handicap te verbeteren.

Er zijn dit jaar twee nieuwe categorieën van Speciale vermelding toegevoegd: de eerste, onder de noemer "Smart City", erkent het toenemende gebruik van technologie om het leven van senioren en mensen met een handicap te verbeteren. De tweede Speciale vermelding, "Toegang tot werk", belooft de inspanningen die steden leveren om ervoor te zorgen dat zowel openbare diensten voor arbeidsvoorziening als initiatieven van de particuliere sector de toegang tot werk faciliteren en informatie over banen toegankelijk maken voor mensen met een handicap. De Europese jury besloot voor deze editie één extra Speciale vermelding toe te kennen aan een stad in de EU voor haar inspanningen en aanhoudende inzet om de toegankelijkheid te verbeteren.



Milaan, Italië

Winnaar

De winnaar van de Access City Award 2016 is Milaan, dat met iets minder dan 1,5 miljoen inwoners de grootste stad in Noord-Italië en de economische en financiële hoofdstad van het land is.

Deze historische stad werd in de vierde eeuw gesticht en een groot deel van het centrumgebied bestaat nog steeds uit smalle keienstraatjes. Milaan is ook het belangrijkste spooknooppunt van Italië.

Een cultuur van toegankelijkheid

In 2011 voerde Milaan de grondbeginselen van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap in. De stad deed de toezegging om een nieuwe cultuur van toegankelijkheid en een strategisch geïntegreerde benadering te ontwikkelen om het concept van een "stad voor iedereen" te verwezenlijken.

Vanaf dat moment werden er specifieke toegangsbevestigingen voor het verwijderen van obstakels van kracht, die prioriteit kregen binnen het doorlopende driejarenprogramma van openbare werken, samen met budgetvoorzieningen om hieraan te voldoen.

De richtsnoeren voor de invoering van een plan voor het wegnemen van obstakels werden in 2014 overgenomen om de stad een strategisch instrument te bieden voor het plannen en bewaken van toegankelijkheidsinitiatieven in openbare ruimtes en gebouwen, sociale integratie, veiligheid en kwaliteit van leven.



Museo del Novecento
in de Piazza del Duomo



Rolstoeltoegang tot het Centraal Station

De hoofddoelen van het plan omvatten het in kaart brengen van alle gebieden waar interventie nodig is, het omschrijven van wat er moet gebeuren, door wie, en hoeveel het gaat kosten. Er is ook ICT-ondersteuning om elke maatregel te volgen en beoordelen en directe feedback te krijgen over de doeltreffendheid ervan.

De afgelopen jaren kreeg de inzet voor toegankelijkheid een extra impuls door de planning voor de Expo 2015, waardoor de stad naar schatting door 200.000 mensen met een handicap werd bezocht.

Maatschappelijke integratie van mensen met een handicap

Er is een werkgroep met vertegenwoordigers van alle afdelingen van de stad opgezet onder coördinatie van de Technische afdeling. De werkgroep volgt een programma dat ontwikkeld is in samenwerking met verenigingen van mensen met een handicap, die het stadsbestuur ondersteunen bij het vaststellen van alle acties die nodig zijn om de integratie van mensen met een handicap in elk werkerrein van de stad te bevorderen.



Speciale gezant van de VN voor handicaps en toegankelijkheid, Lenin Voltaire Moreno Garcés, bezoekt de Expo 2015.

Bouwkundige obstakels in kaart gebracht

De afgelopen jaren is een groot aantal initiatieven gestart om de toegang te verbeteren. Dit werk wordt voortgezet om alle bouwkundige en sensorische obstakels te identificeren zodat ze volgens de hoogste normen en gebaseerd op universele ontwerpprincipes kunnen worden verwijderd. De reikwijdte van deze vereisten strekt zich uit over alle gebouwen die geopend zijn voor het publiek, evenals commerciële, culturele, sport-, recreatieve en uitgaanslocaties. Er is zelfs een project voor het wegnemen van bouwkundige obstakels op begraafplaatsen.

Een toegankelijk vervoersnetwerk

In 2011 zijn de vervoers- en mobiliteitsinstellingen van de stad begonnen met het in kaart brengen van het openbaar vervoersnetwerk en het vaststellen van prioriteiten en toegankelijkheidsnormen in overleg met organisaties van mensen met een handicap. Azienda Trasporti Milanese (ATM), dat het openbaar vervoer in de regio beheert, maakt gebruik van een "Full Handicap Compliance" (FHC) indicator om de toegankelijkheid van lijnen en routes te meten. Momenteel zijn de modernere metrolijnen volledig toegankelijk en zijn er werkzaamheden in voorbereiding om de lijnen die in de jaren 1960 zijn gebouwd te verbeteren.



Het ging allemaal zo goed. Iedereen was heel behulpzaam. Informatie was makkelijk te vinden. Mijn dochter vond alles wat we wilden weten op internet en we besloten om de stad te bezoeken.

Gehandicapte Amerikaanse toerist tijdens een bezoek aan de Expo 2015



Informatie over de toegankelijkheid van de volledige openbaarvervoerinfrastructuur (stations, haltes, enz.) is beschikbaar op de website van ATM. Er is ook een speciale telefonische hulplijn voor advies en assistentie.

"Toegankelijk Milaan"

De website van de stad voldoet volledig aan de internationale toegankelijkheidsrichtsnoeren. In het gedeelte "Toegankelijk Milaan" van de website worden specifieke mobiliteitsdiensten en tien toegankelijke toeristenroutes beschreven. Voor iedere route worden details verstrekt over voetpaden, openbaar vervoer, monumenten en andere bezienswaardigheden.



Een bezoeker met een
leerbeperving geniet van
een bezoek aan een
stadsmuseum

Zelfstandig wonen bevorderen

De dienst “ProgettaMi”, die door verenigingen van mensen met een handicap wordt aangeboden en door de stad wordt gefinancierd, is sinds 2011 bezig met het bevorderen van zelfstandig wonen voor mensen met een handicap. Dit werd in 2014 verder aangevuld met de dienst “No Barriere alla Comunicazione”, die dove mensen een uitgebreide reeks van ondersteunende diensten biedt, waaronder uitleg in gebarentaal. Daarnaast is er een programma voor het bevorderen van training en stages om mensen met een handicap aan het werk te helpen.

“Niets over ons zonder ons”

De stad streeft naar volledige betrokkenheid van mensen met een handicap bij besluiten over plannen en prioriteiten. Sinds 2011 is het strategisch welzijnsplan ontwikkeld op basis van een aanhoudende dialoog met belanghebbenden op handicapgebied.

In 2014 werd er een permanent forum over handicaps opgericht om de stad bij alle beleidsaspecten die mensen met een handicap aangaan te ondersteunen. Het forum beschikt over thematische werkgroepen die in eerste instantie een behoeftenanalyse uitvoeren van de kwesties waarmee een bepaalde groep, bijvoorbeeld mensen met autisme of gehoorproblemen, te maken heeft.

Wiesbaden, Duitsland

Tweede
prijs

De tweede prijs van de Access City Award 2016 gaat naar de stad Wiesbaden, hoofdstad van de Duitse deelstaat Hessen met een bevolking van 280.000 inwoners.

Wiesbaden groeide in de negentiende eeuw uit tot een wereldberoemd kuuroord en in de stad zijn veel historische gebouwen bewaard gebleven. De stad is nu een vooraanstaand conferentiecentrum en een van de meest gewilde woonstreken in het Rijn-Maingebied.

Onbeperkte toegang

Een hoofddoelstelling voor de stad is om ervoor te zorgen dat iedereen onbeperkt toegang tot het stadscentrum en de open ruimtes, parken en speeltuinen heeft.

De stad streeft er ook naar om alle evenementen die in openbare ruimtes plaatsvinden toegankelijk te maken voor mensen met een handicap en zowel nieuwe als gerenoveerde openbaar toegankelijke gemeentegebouwen volledig toegankelijk te maken.

Invoering van een actieplan

In samenwerking met gehandicaptenorganisaties in Wiesbaden werd er in 2013 een actieplan ingevoerd op basis van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

Het plan bestaat uit door de stad gefinancierde projecten die de bewustwording onder het publiek vergroten en mensen met een handicap op een breed vlak ondersteunen, van mobiele oprijplaten tot audioversies van belastingaanslagen.



Rolstoeldansen



Een tactiele plattegrond van de stad



“Wij doen mee”

Gedetailleerde informatie over de toegankelijkheid in 226 openbare gebouwen is beschikbaar op de website www.wiesbaden-barrierefrei.de en gebouwen die als toegankelijk zijn aangemerkt, zijn herkenbaar aan een sticker bij de ingang met het motto “Wir Machen mit” (“Wij doen mee”). De sticker (zie foto) heeft ook een QR-code die aanvullende toegangsinformatie biedt.

Een jaarlijkse toelage van € 500.000,- is beschikbaar gesteld voor het aanbrengen van toegankelijkheidsverbeteringen in gemeentelijke gebouwen.

Particuliere investeerders in nieuwbouw kunnen advies krijgen over toegankelijke ontwerpen, verstrekt door het bureau voor sociale werken en de afdeling ruimtelijke ordening.

Toegankelijke straatruimte

Elementen zoals tactiele begeleidingsstroken en verlaagde stoepranden worden op steeds meer plekken geïntroduceerd en alle nieuwe oversteekplaatsen met verkeerslichten beschikken over auditieve signalen.

Toegankelijke openbare toiletten zijn ook een prioriteit. Daarvan staan er nu 14 in de stad.

Sinds 2010 heeft de stad ook haar aandacht gericht op de plaatsing van apparatuur in speeltuinen die aan de behoeften van kinderen met een handicap voldoet.

Vervoer

Alle 230 bussen in de stad zijn toegankelijk. Ze beschikken over verlaagde vloeren, tactiele grijphandels in contrasterende kleuren en auditieve en visuele aankondigingen van de volgende halte waar wordt gestopt. Er wordt ook werk uitgevoerd om de bushaltes in de stad toegankelijk te maken. Tot op heden zijn er voornamelijk in het stadscentrum ongeveer 150 haltes gemoderniseerd, met sterk contrasterende LED-aanduidingen en faciliteiten die spraak in tekst omzetten.

De locaties van parkeerplaatsen voor gehandicapte automobilisten zijn overeengekomen met rolstoelgebruikers, en de app Toegankelijk Wiesbaden (“Wiesbaden-barrierefrei”) biedt GPS-navigatie naar toegankelijke parkeerplaatsen.

Communicatie

Wiesbaden gelooft dat goede communicatie de basis is om de participatie aan het stadsleven van mensen met een handicap te verbeteren.

Naast de website en de app publiceert de stad ook een opvouwbare stadsplattegrond getiteld “Waar is Wiesbaden toegankelijk?”

Er zijn ook folders beschikbaar om mensen met een handicap over toegankelijkheid tijdens grote evenementen en sportmogelijkheden te informeren.

Door de demografische trends in de stad te erkennen, heeft Wiesbaden ook een netwerk van adviescentra gecreëerd voor zelfstandig wonen op oudere leeftijd.



Een toegankelijke ingang van een centrum voor volwasseneneducatie



Als leden van de werkgroep van organisaties voor mensen met een handicap en belangengroepen voor mensen met een handicap in Wiesbaden (Arbeitskreis der Wiesbadener Behindertenorganisationen und Interessengemeinschaften Behinderter - AK), zijn we ontzettend blij met de prijs die de deelstaathoofdstad Wiesbaden in Brussel heeft gewonnen.

In overeenstemming met het motto van 2013 uit het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, “Nothing about us without us” (“Niets over ons zonder ons”), zijn wij, mensen met een handicap in Wiesbaden, met name blij dat we getuige zijn van de participatie / ontwikkeling van ideeën en de getoonde bereidheid om de stad obstakelvrij te maken. De doelstelling – aankomen, binnenkomen, verder komen – is altijd onze focus.



Christel Egenolf (rolstoelgebruiker)
Barbara Knobloch (blindenstokgebruikster)
Roland Kaiser (blindengeleidehondgebruiker)



Handicaptraining voor medewerkers op het stadhuis

Goede samenwerking

Eén keer per jaar vindt er een bijeenkomst van de interdepartementale werkgroep Toegankelijk Wiesbaden plaats.

Het doel van de groep is om informatie uit te wisselen, normen te ontwikkelen en overeenstemming te bereiken over trainingsactiviteiten.

Sinds 2011 heeft men bij elk besluit van het stadsparlement de kwesties van toegankelijkheid en demografische verandering in aanmerking moeten nemen. Alle parlementaire documenten worden voorgelegd aan de coördinerende instelling voor gehandicaptenwerk, de voorzitter van de werkgroep voor gehandicaptenorganisaties en belangenverenigingen van mensen met een handicap.

Ook mensen met een handicap zijn betrokken bij de planning van openbare ruimtes en zij zijn vertegenwoordigd in politieke comités. Tijdens een jaarlijkse vergadering met het comité voor sociale zaken en gezondheid worden toegankelijkheidsactiviteiten overeengekomen en wordt toegezien op de invoering daarvan.

In 2016 gaat een programma van start waarbij samen met mensen met een handicap stadsdistricten worden bezocht om problemen aan te stippen en prioriteiten voor actie vast te stellen.

Toulouse, Frankrijk

Speciale vermelding als Smart City

Derde
prijs

De stad Toulouse, in het hart van Zuidwest-Frankrijk, is met ongeveer 720.000 inwoners het op drie na grootste stedelijke gebied van het land.

De stad heeft zijn oorsprong in de Romeinse tijd met een geschiedenis die meer dan 2000 jaar in de tijd teruggaat, maar tegenwoordig heeft ze een technologische koppositie als centrum van de Europese lucht- en ruimtevaart.

Toulouse won niet alleen de derde prijs in de Access City Award 2016, maar kreeg ook een Speciale vermelding als Smart City.

Toegankelijkheid aan de basis van planning

Al het werk om de toegankelijkheid te verbeteren wordt onderbouwd door een sterke politieke inzet om de minimumvereisten te overtreffen (zoals bepaald in de Franse wet van 2005) en de beste praktijken toe te passen.

De prestaties en inzet van de stad zijn op nationaal niveau erkend vanwege haar goede praktijken met het verwezenlijken van toegankelijkheid.

“Een beter leven thuis”

Onder de leus “Een beter leven thuis” (“Vivre mieux chez soi”) heeft de stad haar focus gelegd op het leven van inwoners die moeite hebben om in hun eigen huis te blijven wonen als gevolg van hun leeftijd of handicap.

Er zijn geldmiddelen beschikbaar gesteld om zowel de toegang buitenshuis (oprijhellingen, gelijkvloerse toegang, enz.) als binnenshuis (toegang tot het toilet, grijprails, enz.) te verbeteren.

Een voorbeeld hiervan is een groep van 27 nieuwe toegankelijke woningen voor mensen met een handicap en senioren.



Toegankelijk informatiepunt
in het stadhuis



Het toegankelijke metrostelsel

Toegangsbehoeften analyseren

Het toegangsplan voor straten en openbare ruimtes van de stad geeft een beschrijving van probleemgebieden en identificeert wat er moet worden gedaan om belemmeringen weg te nemen. Het plan omvat voetgangersgebieden, haltes van het openbaar vervoer en parkeerplaatsen voor mensen met een handicap.

Het toegankelijkheidsplan voor 2015 is gebaseerd op een analyse van 1250 km aan wegen en straten die in 2014 zijn aangelegd. Veranderingen die zijn geïdentificeerd lopen uiteen van een verregaande revisie van ontoegankelijke gebieden tot kleine renovaties om resterende obstakels te verwijderen.



Toulouse is een grote stad waar je compleet veilig kunt rondreizen, of je nu naar je werk moet, gaat sporten, een cultureel evenement bezoekt of gewoon je dagelijkse dingen doet. Er zijn aanvullende openbaarvervoersdiensten en diensten op aanvraag, auditieve businformatie, een veilig metrostelsel, auditieve signalen bij verkeerslichten en tactiele waarschuwingsstroken op strategische locaties. Al deze dingen maken van Toulouse een stad die voor iedereen toegankelijk is.

Jean Michel Ramos-Martins
(zie foto)



Een volledig toegankelijk vervoersnetwerk

Sinds eind 2014 is de toegang tot de belangrijkste onderdelen van het openbaarvervoersnetwerk compleet en andere diensten worden steeds beter toegankelijk.

Alle metro-, tram- en busdiensten beschikken over inschuifbare oprijhellingen en auditieve en visuele informatie. 80% van de bushaltes is al toegankelijk en het budget is beschikbaar om het werk te voltooien.

Een duidelijke aanwijzing voor de politieke inzet voor toegankelijk openbaar vervoer is het ontwerp van een “dienstregelingspaal” die aan de behoeften van reizigers met een handicap moet voldoen wanneer een lijn of dienst verstoring heeft.

Training van het vervoerspersoneel heeft een aanzienlijke cultuurverschuiving in hun bewustzijn en houdingen teweeggebracht, en een regelmatige dialoog met vertegenwoordigers van mensen met een handicap helpt om ervoor te zorgen dat alle schakels in de keten van toegankelijkheid binnen de hele de stad aanwezig zijn.

Als aanvulling hierop heeft Toulouse ook het aantal gereserveerde parkeerplaatsen voor mensen met een handicap in het stadscentrum flink uitgebreid. Hoewel de wet voorschrijft dat één op de vijftig plaatsen toegankelijk moet zijn, heeft men in Toulouse 3% van alle parkeerplaatsen bestemd voor mensen met een handicap, die er onbeperkt gratis mogen parkeren.



“

De sportvereniging voor mensen met een handicap die ik vertegenwoordig, ASMTH, heeft lange tijd problemen met onder meer toegankelijkheid ondervonden tijdens sportevenementen in een groot aantal steden: op basis van die ervaringen kan ik nu zeggen dat Toulouse geweldig werk heeft verzet. Er moet meer werk worden verricht om andere behoeften te vervullen en vernieuwende oplossingen voor bepaalde handicaps te ontwikkelen, maar ik vertrouw erop dat de betrokkenen dit zullen voortzetten na overleg met verenigingen van mensen met een handicap, om een sociaal inclusieve maatschappij te verwezenlijken die aan de behoeften van iedereen voldoet.

”

Yves Tassot (zie foto)



Werken met mensen met een handicap

Sinds 2008 bestaat er een toegankelijkheidscommissie voor mensen met een handicap. De leden van de commissie bestaan uit vijf gekozen vertegenwoordigers en vijftien organisaties van mensen met een handicap.

De rol van de commissie is om prioriteiten voor verbeterde toegankelijkheid aan te wijzen en toe te zien op de verwezenlijking daarvan. Het jaarrapport verstrekt een beoordeling van zowel de behaalde resultaten als de hiaten.

Daarnaast heeft openbaarvervoerexploitant Tisséo een commissie opgericht voor de toegankelijkheid van het stedelijke vervoersnetwerk. De commissie omvat vijftig verenigingen van mensen met een handicap en komt twee keer per jaar bijeen om een reeks van onderwerpen te bespreken. Daarbij ligt de nadruk op de problemen waarmee reizigers met een handicap te maken hebben, zoals hulp voor blinden bij het vinden van de tramdeuren en overeenkomst bereiken over het beste materiaal voor de trapprofielen bovenaan de metrotrap.



Reizen in een rolstoel met het openbaar vervoer, musea bezoeken, wandelen langs de oever van de Garonne - Rudy Choron en zijn broer Julien van de website "Handilol", die geheel is gewijd aan het promoten van toegankelijk reizen, hebben met volle teugen genoten van hun bezoek aan Toulouse en de hartelijke ontvangst door het toeristenbureau. Ze hopen snel weer een keer terug te komen!



De status van een Smart City

Toulouse maakt gebruik van informatietechnologie om zelfstandige mobiliteit te verbeteren. Bij bushaltes is informatie in realtime over de volgende bus, tram of metro beschikbaar in visuele en auditieve vorm, en er zijn sms-berichten met informatie en op het scherm leesbare internetpagina's met toegang tot dienstregelingen voor bus en tram, plus informatie over bijvoorbeeld welke liften er buiten werking zijn, enz.

Uitleg van informatie in gebarentaal, waaronder video's, is beschikbaar op de website. Er wordt ook informatie verstrekt over reparaties die de werking van auditieve signalen verstoren of over toegankelijke parkeerplaatsen, zodat mensen met een handicap hun reisplanning daarop kunnen afstemmen.

Sinds 2014, in het kader van het Smart City-programma, heeft zelfstandig wonen de hoogste prioriteit en wel volgens drie strategische thema's: maatschappelijk, omgevingsgericht en economisch. Dat heeft tot zeven werkstromen geleid.

Voorbeelden zijn onder meer de ontwikkeling van aanpasbare woningen die met de behoeften van individuele bewoners mee ontwikkelen. In het middelpunt van het woninggebied komt een "leef-lab", dat kwetsbare senioren verwelkomt en hulp en informatie biedt. Dit project zal in 2017 worden voltooid. De kosten bedragen ongeveer 8 miljoen euro. Het project wordt ontwikkeld in samenwerking met de Technische Universiteit van Blagnac. Men hoopt de problemen van het ouder worden op te lossen door manieren te vinden waarmee individuele personen met behulp van innovatieve technologie kunnen worden ondersteund om zelfstandig te blijven wonen.



Contrasterende kleuren op de randen van traptreden

Vaasa, Finland

Speciale vermelding:

Inzet voor het verbeteren van de werkomgeving

De stad Vaasa, een plaats aan de westkust van Finland, heeft een Speciale vermelding gekregen voor haar inzet om de werkomgeving voor senioren en mensen met een handicap te verbeteren.

Vaasa is een multiculturele studentenstad. Ongeveer een vijfde van de 67.000 inwoners van de stad is ouder dan 65 jaar. In de stad wonen ook bijna 2000 mensen die van gehandicapten diensten gebruikmaken en voor wie toegankelijkheid volstrekt noodzakelijk is.

Streven naar gelijkheid

Het stadsbestuur van Vaasa streeft naar het creëren van een omgeving waarin senioren en mensen met een handicap op gelijke voet met andere burgers kunnen leven.

In de gehandicaptenraad van Vaasa hebben vertegenwoordigers van organisaties voor mensen met een handicap en leden van verschillende stadscomités zitting.

Bij alle activiteiten van de stad wordt stelselmatig gekeken naar de toegankelijkheid. Er worden doorlopende driejarenplannen voor toegankelijkheid ontwikkeld en ingevoerd. Alle afdelingen van het stadsbestuur zijn verplicht een budget beschikbaar te stellen voor de overeengekomen acties van het plan.

Er worden striktere normen toegepast in het stadscentrum en in de buurt van medische voorzieningen en woonvoorzieningen voor senioren en mensen met een handicap.

Zelfstandige mobiliteit

Het openbaar vervoer in Vaasa is al volledig toegankelijk en er is een goede samenwerking tussen openbaarvervoersorganisaties en de raad voor senioren en mensen met een handicap om feedback te verkrijgen over klanttevredenheid.

Er is ook een huis-aan-huis dienst voor mensen met een handicap en senioren op basis van individuele behoeften. Personeelstraining in toegankelijkheid is een integraal onderdeel van alle trainingen.

“ Wij investeren in een grotere betrokkenheid van klanten bij de ontwikkeling van onze stad en bij de planning van onze voorzieningen en diensten. ”

Tiina Mäki, ombudsman voor zaken betreffende mensen met een handicap en toegankelijkheid



De markt in het centrum van Vaasa

Duidelijk en inclusief bestuur

Budgetvergaderingen van het stadsbestuur en besluiten van de stadsraad worden met gebarentaal voorgedragen en hardop voorgelezen om mensen met een visuele en auditieve handicap te helpen aan het stadsleven deel te nemen. De stad voert een proefproject uit in het kader van de campagne “Duidelijke bestuurstaal” en de website is onlangs vernieuwd en is nu makkelijker te volgen en te begrijpen.

De hoofdbibliotheek beschikt over computers en biedt internettoegang voor bezoekers, met begeleiding voor gebruikers die dat nodig hebben. Er kunnen ook cursussen worden geregeld voor groepen met specifieke behoeften.

De stad heeft een ombudsman aangesteld die verantwoordelijk is voor handicaps en toegankelijkheid en nauw samenwerkt met verenigingen van mensen met een handicap en senioren. De stadsraad heeft ook alle onderdelen van het bestuur verzocht om een verantwoordelijke persoon voor toegankelijkheidskwesties te benoemen.

Elk jaar wordt er een door de gehandicaptenraad genomineerde prijs uitgereikt aan een opiniemaker die toegankelijkheid ondersteunt.

Werkgelegenheid voor iedereen

De stad heeft momenteel zestien medewerkers met een verstandelijke of lichamelijke handicap in dienst en men is bezig met een toegangsonderzoek van kantoren om medewerkers geschikte kantooruimte te kunnen bieden. Er is ook een plan om jongeren met een handicap in de zomer van 2016 aan een vakantiebaan te helpen. Vaasa nam in 2015 deel aan de Europese meeloopdag (“Job Shadow Day”), wat de bewustwording heeft helpen vergroten en de houding op de werkplek ten aanzien van mensen met een handicap heeft beïnvloed.

Een van de recente initiatieven om mensen met een handicap meer kansen op een baan te geven was een programma voor het verbeteren van de toegankelijkheid van postkantoren en paspoortbureaus.

“

De afbeeldingen op de kluisjes in het zwembad (zie foto) helpen mijn dochter om zich te herinneren waar haar kleren zijn opgeborgen.

Maria Backman, moeder van een verstandelijk gehandicapt meisje

”



Bewustwording vergroten

De stad werkt er hard aan om het beeld dat mensen hebben van een handicap te beïnvloeden en ze bewust te maken van de problemen die samenhangen met toegankelijkheid. Alle personeelsleden van de stad krijgen toegankelijkheidstraining en de stad biedt advies en begeleiding met betrekking tot toegangsverbeteringen aan eigenaren van gebouwen in de stad, waaronder cafés en restaurants.

Een sticker voor een “Toegankelijke vestiging” (zoals in de foto) moedigt dienstverleners aan tot het winnen van de jaarlijkse wedstrijd voor toegankelijke diensten.

“

Mijn droom is om in een fabriek te werken. Mijn meeloopdag was heel erg leuk en ik heb veel nieuwe dingen geleerd bij Wärtsilä.

Marcus Tolkki (die een leerbeperking heeft)

”

Kaposvár, Hongarije

Speciale vermelding: Inzet voor het verbeteren van toegang

De stad Kaposvár in het zuidwesten van Hongarije is beloond met een Speciale vermelding voor haar inzet om de toegang voor senioren en mensen met een handicap te verbeteren.

Deze stad met 65.000 inwoners is al sinds het jaar 5000 v.Chr. bewoond en heeft zich vanaf de elfde eeuw ontwikkeld. De stad wordt doorsneden door de rivier de Kapos.



Een beeld van het toegankelijke gebied in het stadscentrum

Een traditie van aanvaarding en integratie

Sociale aanvaarding en integratie van mensen met een handicap heeft in Kaposvár een lange traditie die tot 1897 kan worden teruggevoerd. Integratie is als doel opgenomen in de statuten van de educatieve instellingen van de stad.

“Wij geloven in elkaar”

Dat is de titel van het stedelijk beleidsprogramma voor de stad voor de periode 2014 – 2019, dat getuigt van een duidelijke inzet om toegangsverbeteringen aan te brengen waarvan de hele gemeenschap kan profiteren.

In 2013 keurde de Algemene Vergadering van de stad het actieplan voor gelijke kansen goed, dat de huidige problemen van mensen met een handicap en andere achtergestelde groepen analyseert en aanpakt.

“

De afgelopen jaren heeft Kaposvár speciale aandacht besteed aan het creëren van gelijke toegang tot openbare diensten voor zowel inwoners als toeristen.

János Hosszú

”



Bussen met verlaagde vloeren en oprijhellingen maken het reizen makkelijker voor mensen met wandelwagens en voor mensen met een handicap en senioren.



Een blinde gebruikt "tactiele" standbeelden in het centrum

Het plan wordt jaarlijks geactualiseerd en herzien en er is een forum voor gelijke kansen opgericht onder het voorzitterschap van het plaatsvervangend hoofd van de stad om de benoemde acties op te volgen. De stad heeft ook een ambtenaar voor gelijke kansen in dienst.

De toezeggingen in de praktijk

Oversteekplaatsen zijn al vrij van obstakels en sommige verkeerspunten zijn voorzien van auditieve informatie om blinde mensen te helpen.

De ontwikkeling van het vervoerscentrum in Kaposvár (gepland voor de periode 2016 – 2020) zal de grootste impact op de toegankelijkheid in de stad hebben. Hiermee worden het treinverkeer, het lokale vervoer en de intercitybussen geïntegreerd met een nieuw, volledig toegankelijk vervoersknooppunt.

Toegankelijke ICT is ook een prioriteit. Dat komt terug in een homepage zonder obstakels op de website van de stad (www.kaposvar.hu). Er wordt gewerkt aan uitbreiding van het aantal medische gebouwen zonder obstakels en elke educatieve instelling beschikt over een plan voor gelijke kansen.

“ De stad wordt jaar op jaar steeds toegankelijker. We zijn blij met de diensten van het lokale vervoersbedrijf en de visuele apparatuur en schriftelijke informatie die nu voor ons beschikbaar is.

Iván Szalkai



80% van de kunst- en culturele voorzieningen in de stad is toegankelijk en onlangs gerenoveerde openbare gebouwen zijn voorzien van tactiele begeleiding en andere kenmerken.

In 2014 werd speciale aandacht besteed aan het vergroten van de bewustwording en het kweken van begrip voor mensen met een handicap. Dat omvatte onder meer het opzetten van vergaderingen tussen werknemers uit de particuliere sector (bijvoorbeeld mensen die bij het openbaar vervoer werken) en mensen met een handicap, zodat naar hun zorgen en ideeën voor verbetering kon worden geluisterd.

Ambtenaren die op het bureau van de burgemeester werken, namen ook deel aan een training die was georganiseerd door de vereniging voor mensen met een visuele beperking.



Een bijeenkomst van mensen met een handicap uit de stad

Deelnemen aan de Access•City Award 2017

De Access City Award wordt georganiseerd door de Europese Commissie in samenwerking met het European Disability Forum. De Award stimuleert steden om hun ervaringen te delen en toegankelijkheid voor iedereen te verbeteren.

Zou u graag de projecten van uw stad laten opnemen in de volgende brochure over de Access City Award? Wilt u uw ervaringen en acties delen met andere steden?

Neem dan deel aan de Access•City Award 2017!

De zevende editie van de Award wordt in het voorjaar van 2016 gelanceerd (datum nader te bepalen). Aanvragen kunnen worden ingediend door het online aanvraagformulier vóór de aangegeven sluitingsdatum in te vullen en in te zenden. Gedetailleerde informatie is beschikbaar op: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141&langId=en>

Deelname aan de Access City Award is niet alleen een mogelijkheid om erkenning te krijgen, maar ook een unieke kans om de huidige situatie in uw stad voor uw eigen, interne controledoeleinden te beoordelen en vooruitgang te meten. Het bestuderen van de vragen op het aanvraagformulier is een uitstekende manier om uw toegankelijkheidsbeleid te analyseren en de sterke en zwakke punten te identificeren.

Wie kan een aanvraag indienen?

De aanvrager moet een overheidsinstantie zijn van een stad met meer dan 50.000 inwoners in een lidstaat van de EU. In lidstaten met minder dan twee steden van die omvang mogen ook stedelijke gebieden bestaande uit twee of meer gemeenten deelnemen, mits ze samen meer dan 50.000 inwoners tellen. Aangezien de Access City Award niet in twee achtereenvolgende jaren door dezelfde stad kan worden gewonnen, is de winnende stad in 2016 uitgesloten van deelname in 2017. Alle overige steden, inclusief de winnaars van de tweede en derde prijs en de steden met Speciale vermeldingen, worden aangemoedigd om opnieuw mee te doen.

Om u op deelname aan de wedstrijd voor te bereiden, zijn de richtsnoeren en regels voor deelname in alle officiële talen van de EU beschikbaar op de website van de Access City Award: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=88&eventsId=1023&-furtherEvents=yes 21>

Selectieprocedure

De jury's nemen de getroffen en geplande maatregelen op de volgende gebieden in overweging:

- de bebouwde omgeving en openbare ruimten
- vervoer en verwante infrastructuur
- informatie en communicatie, waaronder nieuwe technologie (ICT)
- openbare voorzieningen en diensten.

De jury's beoordelen de aanvragen op basis van de volgende vijf criteria:

1. Toepassingsgebied van de acties
2. Verantwoordelijkheid, niveau van betrokkenheid
3. Effecten
4. Kwaliteit en duurzaamheid van de resultaten
5. Betrokkenheid van mensen met een handicap en relevante partners.

De selectieprocedure is in twee fasen gesplitst: voorselectie op nationaal niveau en eindselectie op Europees niveau. In ieder land selecteert een **nationale jury** maximaal drie steden uit het totaal van nationale kandidaten op basis van de beoordelingscriteria die door de Europese Commissie zijn verstrekt. Deze nationale kandidaten gaan door naar de tweede fase van de wedstrijd voor een beoordeling door de **Europese jury**.

De winnaar van de Access City Award 2017 wordt op 29-30 november 2016 bekend gemaakt. De ceremonie is onderdeel van de jaarlijkse conferentie in het kader van de Europese dag van mensen met een handicap in Brussel.

Secretariaat van de Access City Award

Het secretariaat van de Access City Award kan hulp bieden met de voorbereiding. Neem voor alle aanvullende informatie contact op met: secretariat@accesscityaward.eu



WAAR ZIJN EU-PUBLICATIES VERKRIJGBAAR

Gratis publicaties:

- één exemplaar:
via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- meerdere exemplaren of posters/kaarten:
bij de vertegenwoordigingen van de Europese Unie (http://ec.europa.eu/represent_nl.htm);
bij de delegaties in niet-EU-landen (http://eeas.europa.eu/delegations/index_nl.htm);
door contact op te nemen met Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_nl.htm),
door te bellen naar 00 800 6 7 8 9 10 11 (gratis in de hele Europese Unie) (*).

(*) De informatie wordt gratis verstrekt en bellen is doorgaans gratis, maar sommige operatoren, telefoongeboden of hotels kunnen kosten aanrekenen.

Betaalde publicaties:

- via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

